

цьому напрямку. І Юрій повернувся до школи. Уже два роки він учителює у міській загальноосвітній школі №3 м. Рахова, прищеплює учням знання з військової справи. Юрій Гудз закінчив факультет фізичного виховання і спорту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. На даний час він є активним учасником спортивного життя. Цього року на міжнародних змаганнях в Ужгороді, в яких брали участь чехи, словаки, поляки й угорці, став срібним призером із легкоатлетичного кросу. Ще Юрій Гудз любить футбол. Наразі він правий захисник міської команди "Карпати".

Спорт, вважає юнак, це випробування себе на міцність і отримання радості від одержаних перемог.

Тож побажаємо йому примножити успіх на обраному ним шляху.

Сергій Попель,
доцент кафедри теорії і методики
фізичної культури і спорту.

КАФЕДРИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ 10 РОКІВ

Фото 1. Колектив кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту у 2007 році.

Перший ряд: (зліва направо): Володимир Мицкан, Наталія Гевкалюк, Богдан Мицкан, Ірина Султанова, Ганна Презлята, Ігор Випасняк.

Другий ряд: Богдан Лісовський, Роман Тягур, Надія Варварук, Юрій Завійський, Ярослав Луцький, Галина Ковальчук, Світлана Мальона, Сергій Курилюк.

Третій ряд: Олександр Фотуйма, Олександр Мокров, Сергій Попель, Василь Луцький.

Кафедра розпочала своє існування 31 серпня 1997 року у складі педагогічного факультету. Засновником і незмінним її керівником упродовж 10 років є доктор біологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України Мицкан Богдан Михайлович. Першими викладачами були кандидат педагогічних наук, доцент Роман Тягур; кандидат педагогічних наук, доцент Юлія Беляк; кандидат наук із

фізичного виховання і спорту Олена Дрозд; старші викладачі Василь Яценюк, Флора Волочій, Михайло Цап, Ярослав Луцький.

З початку створення на кафедрі були покладені обов'язки щодо підготовки кадрів із двох спеціальностей – “Початкова освіта і фізична культура” та “Педагогіка й методика середньої освіти. Фізична культура” й одночасного забезпечення матеріально-технічної бази, методичного й кадрового потенціалу, необхідних для заснування факультету фізичного виховання і спорту. У 1998 році з ініціативи кафедри та при підтримці ректора університету професора В.І.Кононенка був створений факультет фізичного виховання і спорту.

Викладацький склад сьогодні представляють висококваліфіковані фахівці, серед яких 12 кандидатів наук, доцентів (Ірина Султанова, Ірина Білоус, Олександр Фотуйма, Роман Тягур, Зіновій Калуський, Сергій Попель, Ганна Презлята, Олександр Мокров, Юрій Завійський, Ірина Іванишин, Ігор Випасняк, Наталія Гевкалюк), 2 старших викладачі (Ярослав Луцький, Володимир Мицкан) і 2 асистенти (Владислав Мочернюк, Богдан Лісовський).

Освітня діяльність кафедри спрямована на забезпечення підготовки висококваліфікованих учителів фізичної культури та організаторів туристичної роботи серед учнівської молоді за освітніми рівнями бакалавр, спеціаліст і магістр.

Викладачі кафедри забезпечують реалізацію навчальних програм як із фундаментальних (анатомія і фізіологія людини, біохімія і фізіологія м'язової діяльності, гігієна та екологія фізичного виховання), так і професійно орієнтованих (валеологія, адаптивна фізична культура й параолімпійський спорт, біомеханіка, теорія та методика фізичного виховання, олімпійський і професійний спорт, менеджмент у фізичній культурі, історія фізичної культури, психологія фізичного виховання і спорту, основи туристичної діяльності, туристичне країнознавство, маркетинг туристичних послуг та інші) дисциплін. Здійснюють організацію й проведення педагогічної та виробничих (з управління фізичною культурою й туризму) практик. Кафедра виконує значну роботу зі створення навчальних програм, посібників і підручників, методичних рекомендацій в контексті вимог Болонського процесу. Найвагомішими здобутками в цьому є підручник “Функціональна анатомія” за редакцією професора Б.М.Мицкана (визнаний Міністерством у справах сім'ї, молоді й спорту як кращий підручник 2006 року в номінації “Теоретико-методологічні основи фізичного виховання та оздоровчої фізичної культури”), посібники “Туризм для всіх” (старший викладач Я.В.Луцький), “Історія фізичної культури”, “Менеджмент у фізичній культурі”, “Історія олімпійського руху” (доцент Р.С.Тягур), “Руханкова абетка” (професор Б.М.Мицкан, доцент Г.В.Презлята), які рекомендовані Міністерством освіти і науки України для студентів, що навчаються за напрямком “Фізичне виховання”. Важливою складовою освітньої діяльності кафедри є керівництво дипломними й магістерськими роботами, підготовка студентів до участі в олімпіадах.

На кафедрі проводиться наукова робота, спрямована на розробку як фундаментальних (морфофізіологічні механізми адаптації організму до фізичних навантажень), так і прикладних (розробка засобів і методів прогнозування й оптимізації психофізичного розвитку й соматичного здоров'я шкільної й студентської молоді, в тому числі дітей з порушеними функціями) проблем. Тематика кафедральних досліджень є складовою зведеного плану науково-дослідної роботи Міністерства у справах сім'ї, молоді і спорту на 2006–2011 рр. Щорічно викладачі кафедри публікують понад 50 наукових праць, є учасниками багатьох всеукраїнських (“Молода спортивна наука України”, “Актуальні проблеми розвитку руху “Спорт для всіх”) та

міжнародних (“Біологічні та соціальні проблеми фізичної культури і спорту”, “Фізична культура як чинник фізичного розвитку і здоров’я”, “Туризм в контексті європейської інтеграції”) конференцій.

Починаючи з 2000 року на кафедрі функціонує аспірантура зі спеціальності “Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”, в якій навчаються вилускники факультету.

За час існування аспірантури 5 випускників стали кандидатами наук (О.Фотуйма, І.Випасняк, Л.Ковальчук, Р.Файчак, Р.Михайленко), а докторант Єжи Рут із Жешувського університету (Польща) став доктором наук з фізичного виховання і спорту.

До потреб викладачів і аспірантів на кафедрі створена наукова лабораторія, яка обладнана сучасною апаратурою й прикладними комп’ютерними програмами, що дозволяють усесторонньо вивчати вплив фізичних навантажень на організм людини, проводити експериментальні дослідження щодо наукового обґрунтування засобів, методів і програм фізичного виховання різних груп населення.

З ініціативи професора Б.М.Мицкана у 2004 році на факультеті засновано видання наукового журналу “Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура”, в якому публікуються наукові статті вчених факультету, науковців із Польщі та навчальних закладів України. 14 червня 2007 року постановою президії ВАК України №1-05/6 журнал внесений до переліку фахових видань. Викладачі кафедри (професор Б.М.Мицкан, доценти Г.В.Презлята, С.Л.Попель, І.В.Білоус та інші) проводять рецензування дисертаційних робіт, є членами редакційних колегій наукових журналів, у тому числі наукового вісника “Фізична культура” Жешувського університету (професор Б.М.Мицкан).

Завідувач кафедри професор Б.М.Мицкан є заступником голови експертної ради Вищої атестаційної комісії України з присвоєння наукових ступенів кандидата й доктора наук зі спеціальностей “Олімпійський і професійний спорт”, “Фізична культура й фізичне виховання різних груп населення”, “Фізична реабілітація”, членом спеціалізованих учених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій у Прикарпатському національному, Тернопільському медичному й Жешувському (Польща) університетах, а також членом науково-методичної ради Міністерства у справах сім’ї, молоді й спорту.

При кафедрі створено студентські наукові групи, які працюють під керівництвом досвідчених науковців (доцентів Ю.М.Завійського, І.Д.Султанової, Г.В.Презлятої, С.Л.Попеля, Р.С.Тягура). Щорічно результати наукової діяльності студентів заслуховуються на звітних наукових конференціях. У 2006 році студенти І.Олексин, О.Лапінська, Є.Коротіна були учасниками наукових конференцій в Національному університеті фізичного виховання і спорту України (м.Київ) й Рівненському гуманітарному університеті. Випускник факультету І.Олексин посів III місце на Всеукраїнській олімпіаді з напрямку “Фізичне виховання” і вступив до аспірантури Національного університету фізичного виховання і спорту України (м.Київ), де виконує дисертаційне дослідження під керівництвом заслуженого діяча науки й техніки України, доктора педагогічних наук, професора М.М.Булатової.

Кафедра проводить активну міжнародну діяльність. Зокрема, це співпраця з факультетом фізичного виховання Жешувського університету. Починаючи з 2000 року проведено дві спільні наукові конференції, редагуються наукові журнали, здійснюються переклад наукових статей і монографій, керівництво магістерськими роботами, організація й проведення літніх табірних зборів, туристичних походів. На часі створення Прикарпатського відділення Європейської академії, Прикарпатсь-

кого наукового товариства з фізичної культури, туристичного центру “Чорногора”, що дозволить інтегруватися з науковими школами різних регіонів України, Словаччини, Польщі, Австрії, Німеччини.

У найближчому майбутньому важливими завданнями кафедри є переорієнтація освітньої діяльності відповідно до європейських стандартів, широке використання інформаційних технологій як у навчальній, так і науковій діяльності, вдосконалення дидактичного забезпечення навчального процесу, інтеграція в міжнародну систему освіти. Особливого значення в міжнародних зв'язках набувають такі форми співробітництва, як проведення спільних симпозіумів, семінарів і конференцій, видання монографій зарубіжних авторів, а також видання книг, написаних викладачами кафедри, у видавництвах інших країн, залучення до читання спецкурсів відомих учених України, іноземних фахівців.

Розв'язуючи невідкладні завдання сьогодення, торуючи свій шлях у майбуття, кафедра не обмежується лише власними проблемами. Усвідомлюючи свою значущість як навчального й наукового підрозділу факультету фізичного виховання і спорту, вона активно братиме участь у розвитку університету як національного навчального закладу, зробить вагомий внесок у розвиток фізичної культури як одного з чинників збереження й удосконалення суспільного та індивідуального здоров'я.

Роман Тягур,
доцент кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту.

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА

21 вересня 2007 року виповнилося 60 років із дня народження і 40 років із початку науково-педагогічної діяльності відомого українського вченого й педагога, доктора біологічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України, почесного працівника фізичної культури, кандидата в майстри спорту зі спортивної гімнастики Мицкана Богдана Михайловича.

Мицкан Богдан Михайлович народився 21 вересня 1947 року в селищі Чернелиця Чернелицького, нині Городенківського, району Івано-Франківської області. У нього двоє дітей (Захар і Оксана), дружина, доцент Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (1989–2001 рр.), померла 10.10.2006 року.

З 1953 року навчався в Чернелицькій середній школі, яку закінчив у 1964 році. У тому ж році розпочав навчання в Кременецькому педагогічному інституті (нині – Тернопільський національний педагогічний університет імені В.Гнатюка) на факультеті фізичного виховання, який закінчив із відзнакою в 1968 році.